

Politik Bilim

Üniversitenin Bugününü Anlamak İçin...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

**“...[İstanbul Üniversitesi Senatosu], YÖK’ün kurucu başkanı İhsan Doğramacı’nın ‘amigo’ gibi alkışları idare ettiği bir törenle, 1980 darbesinin lideri General Kenan Evren’e, üstelik anayasa hukuku dalında fahri profesörlük sanını vermemiş miydi?”
Prof. Dr. Rona Aybay (Cumhuriyet, 24.05.2012)**

Rektör seçimleri, el öpenler gündemde ya... Sayıştay’dan emekli Uzman Denetçi Kadir Sev Sol Portal’da çıkan yazısına dikkatimi çekti. Bir bölümünü sizinle paylaşmak isterim. Sev bu yazısında, **1996 yılında** yaptığı bir denetimin sonuçlarını açıklıyor. Sözü Sev’e bırakıyorum:

“Sayıştay Başkanlığınca, 1987-1994 tarihleri arasında yurtdışına lisansüstü eğitim amacıyla gönderilen öğrencileri denetlemekle görevlendirilmiştim. Ne YÖK’te, ne de üniversitelerde derli toplu veri bulabilmişim. Üniversitelere hazırladığım formları göndermiş ...bilgi istemişim.” Gelen bilgileri değerlendiren Sev sözlerini şöyle sürdürüyor:

“1987-94 tarihleri arasında 2547 sayılı Yasanın [araştırma görevlileriyle ilgili] 33/a maddesi uyarınca lisansüstü eğitim görmek amacıyla yurtdışına toplam 2664 öğrenci gönderilmişti. 1232 öğrenci ABD’de, 1104 öğrenci İngiltere’de, 328 öğrenci ise çeşitli ülkelerde lisansüstü eğitim yapıyordu. ...hiç beklemediğim sonuçlarla karşılaşmışım. Sözgelisi, öğrencilerin %10’dan çoğu, ya başarısız olmuş ya da eğitim sürelerinin sonunda ülkeye dönmemişti. Üstelik eğitim süreci içinde izlenmedikleri anlaşılıyor, başarısız oldukları genellikle dördüncü yılının sonunda ortaya çıkıyordu. Aralarında 5 ya da 6 yıl eğitim görenler bile vardı.

“Eğitim ve tez konularına bakıldığında çok daha ilginç bulgulara ulaşılıyordu. ...ABD üniversitelerinde yapılan lisansüstü eğitimin tez konularından birkaç örnek vereyim: ‘Kazak Kırgız Edebiyatı’, ‘Türk Dili ve Edebiyatı’, ‘Türkçede Adıl Düşmesi’, ‘Eski Türk Dili’, ‘Eski Türk Edebiyatı’, ‘Osmanlıca ve Modern Türkiye’, ‘İslam Hukuku’, ‘İslam Felsefesi’, ‘İslam Tarihi ve Sanatı’, ‘İslam Dini ve Esasları’, ‘Arap Dili Belagati’, ‘Tefsir’... Başka ülkelerden vereceğim şu örnekler de daha az garip değildi: ‘Bulgaristan’da Türk Azınlıkları’ Belçika’da; ‘Türk İslam Sanatları’ Almanya’da; ‘İslam Yaşamında Halifelik’ Fransa’da; ‘İslam Mezhepleri Tarihi’ de İngiltere’de [verilen tezlerin konularıyla].

“...Yurtdışında verdirilecek eğitimin niteliği konusunda ise çok özensiz davranılmıştı. Oysa öğrencilerin, yurtçinde verilemeyecek düzeydeki bilgileri edinmeleri için yurt dışına gönderilmeleri gerekiyordu. Lisansüstü eğitim yapmak üzere ABD’ye gönderilen 1232 öğrencinin yalnızca 38’i sıralamalarda ilk 25’e giren üniversitelerde eğitim görüyordu. İlk 100’e girenlerdeyse yalnızca 229 kişi... Öğrencilerin 532’sinin lisansüstü eğitim yaptığı üniversitelerin adları ise sıralama listelerinde yer bile almıyordu. Yani bu okulların çoğunun diploması ABD’de geçersizdi...”

Diyeceksiniz ki, ta 1996 yılında yapılan bu denetlemeden söz etmenin şimdi ne âlemi var; bugünün üniversitesiyle ne ilgisi var? Kadir Sev’in yazısının başında yaptığı açıklamayı ben sona bıraktım: *“Çalışmanın eski oluşu sizi yanıltmasın. Yapıldığı dönemde bir ilk olma özelliği taşıyordu, bugün tek olma özelliği de kazandı. Çünkü böyle bir denetim bir daha yapılmadı. Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK ya da üniversiteler, bu tür bilgileri derliyorlarsa bile, kamuoyuyla paylaşmıyorlar. 1990’lı yıllarda yurtdışında lisansüstü eğitim yapanların çoğu bugün profesör, bölüm başkanı, dekan ve belki de rektör. Bu gerçek dikkate alınırsa çalışmanın güncelliğini koruduğu sonucuna da varılır. ...Yaptığım denetim, tarih olarak İhsan*

Doğramacı ile Mehmet Sađlam'ın YÖK başkanı olduğu dönemleri kapsamıştır. ...Mehmet Sađlam [Necmettin Erbakan Hükûmeti'nde] Milli Eğitim Bakanı olarak görev yapmıştır ve bu gün [AKP'nin] Meclis Başkan Vekilidir...”

Anlayacağınız, günümüzün üniversitesinin de bu üniversitede her şeyi paşa gönünce yerli yerine oturtma yolundaki AKP'nin de işi sağlam... Çünkü dayandıkları temel sağlam!

CBT. 08 Haziran 2012